

Barnehus

Barn som blir utsatt for vold og seksuelle overgrep, opplever ofte at hjelpen uteblir, kommer for sent eller må hentes fra flere ulike aktører. For å sikre disse barna bedre hjelpe- og behandlingstilbud, har den norske regjeringen fått på plass en landsdekkende ordning med barnehus. I barnehusene skjer avhør, undersøkelser og behandling på samme sted.

Helhetlig tilbud. Etableringen av barnehus er ett av femti tiltak i Vendepunkt, regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Ordningen er landsdekkende, og barnehus finnes i Bergen, Kristiansand, Hamar, Trondheim, Tromsø, Oslo og Stavanger.

Tanken bak barnehusene er at barn som utsettes for vold og seksuelle overgrep, skal sikres et godt og helhetlig hjelpe- og behandlingstilbud samlokalisert på ett sted. Derfor er barnehusene utstyrt for dommeravhør, medisinsk undersøkelse og for samtale og terapi. Barnehusene har tatt i bruk nye metoder for avhør og medisinsk undersøkelse som er mindre belastende for barna. Et tverrfaglig sammensatt personale bidrar til at barnet slipper å bli fraktet rundt fra den ene instansen til den andre for å fortelle sin historie om og om igjen.

Tas på alvor. Et barn som har vært utsatt for overgrep eller som har vært vitne til vold, skal oppleve å bli tatt på alvor. Barnet skal oppleve at voksne viser at de vil beskytte barnet og sørge for å stoppe overgrepene. På barnehusene blir barnet, og eventuelt forsatte, fulgt opp med råd og støtte. I tillegg kan barnehusene formidle behov for oppfølging til det lokale hjelpe- og omsorgsapparatet.

Samarbeidstiltak. Barnehuset er ikke bare et fysisk sted, men et samarbeidstiltak på tvers av sektorene som samordner de relevante instansenes oppgaver overfor barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep. Barnehusene driftes av et team som dekker flere fagområder og har ekspertise innen seksuelle og fysiske overgrep. Samtidig kan både politiet, helsevesenet, barnevernet, domstolen, bistandsadvokater, forsvarere, samt kommunale myndigheter samarbeide med barnehusene.

Lavterskeltilbud. Barnehusene skal også fungere som lavterskeltilbud til offentlig ansatte som har med barn å gjøre. Alle offentlige instanser kan henvende seg til barnehusene for å drøfte anonyme saker som handler om bekymring for barn og unge som kan være utsatt for overgrep og vold. Både barnehager, den kommunale barnevernstjenesten og skoler kan henvende seg til barnehusene for å få den nødvendige bistand for å håndtere sakene til beste for barna.

Skjerpet straff. Barnehus som landsdekkende ordning er et av regjeringens viktigste tiltak for å bedre rettssikkerheten til overgrepsutsatte barn. Et annet viktig tiltak er nye bestemmelser i straffeloven.

Regjeringen har økt straffenivået for vold i nære relasjoner. Den øvre strafferammen for mishandling i nære relasjoner er økt fra tre til seks år, og for grov mishandling fra seks til 15. Dersom overgrepet er begått mot et barn, skal det tillegges skjerpende vekt i straffeutmålingen. Dersom barn er vitne til volden som utøves, skal dette tillegges skjerpende vekt i straffeutmålingen. Smerten og avmakten som barn opplever ved å se på at en de er glad i blir utsatt for vold, kan være minst like stor som det å bli utsatt for fysiske overgrep selv.

Avvergingsplikt. Terskelen for å avverge straffbare forhold er senket. Det betyr at vi alle har en plikt til å kontakte politiet hvis vi får kjennskap til at noen mest sannsynlig kommer til å begå alvorlige straffbare handlinger. Avvergingsplikten er blitt utvidet til å gjelde alle seksuelle handlinger med barn, all vold i nære relasjoner og misbruk av overmaktsforhold.

I tillegg har regjeringen fått på plass flere tiltak for barn, som rett til bistandsadvokat før anmeldelse inngis, en egen alarmtelefon for barn og rett til voldsoffererstatning for barn som er utsatt for vold.

Det er viktig med målrettet innsats for å forebygge, avdekke og stoppe overgrep. Aller viktigst når overgrepet først er begått, er å gi barna best mulig hjelp. Det vil de få på barnehusene.

